

แนวปฏิบัติการดูแล Fresh Traumatic Wound เครือข่ายสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

Fresh Traumatic wound (FTW) หมายถึง บาดแผลสดจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นภายใน 6 ชั่วโมง

อุบัติเหตุที่**ไม่ใช่**แผลจากสัตว์กัดหรือคนกัด

วิธีการดูแลบาดแผล

- ล้างแผลให้สะอาดด้วยน้ำเกลือ NSS หรือน้ำประปาสะอาด
- ปิดแผลทุกวัน
- สังเกตอาการอักเสบของแผล

ไม่ควรใช้ยาปฏิชีวนะในการป้องกันการติดเชื้อ

เมื่อมีครบทุกข้อ ดังต่อไปนี้

- ✓ แผลขอบเรียบ ทำความสะอาดง่าย
- ✓ แผลไม่ลึกถึงกล้ามเนื้อ เอ็นหรือกระดูก
- ✓ ไม่มีเนื้อตาย
- ✓ ไม่มีสิ่งสกปรกที่แผล หรือมีแต่ล้างออกง่าย
- ✓ ไม่ปนเปื้อนสิ่งที่มีแบคทีเรียมาก เช่น อุจจาระ ปัสสาวะ เศษอาหาร น้ำสกปรก
- ✓ มีภูมิต้านทานโรคปกติ

ควรใช้ยาปฏิชีวนะในการป้องกันการติดเชื้อ

เมื่อมีข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- แผลขอบไม่เรียบ เย็บแผลได้ไม่สนิท
- แผลยาวกว่า 5 ซม.
- แผลจากการบาดัด เช่น โคนประตูหนีบ
- แผลลึกถึงกล้ามเนื้อ เอ็นหรือกระดูก
- ผู้ป่วยภูมิคุ้มกันต่ำ เช่น อายุ >65 ปี เบาหวาน ดับแข็ง โรคพิษสุราเรื้อรัง มะเร็ง รับประทานยากดภูมิคุ้มกัน

อุบัติเหตุที่มีลักษณะ**ข้อใดข้อหนึ่ง** ดังต่อไปนี้

- สัตว์กัด หรือคนกัด
- มีเนื้อตายบริเวณกว้าง
- มีสิ่งสกปรกอยู่ในแผล ล้างออกไม่หมด
- ปนเปื้อนสิ่งที่มีแบคทีเรียมาก เช่น อุจจาระ

ใช้ **นาน 2 วัน**

หากถูกสัตว์กัดอาจให้ **3-5 วัน**

หาก**ไม่แพ้**ยาปฏิชีวนะ Penicillin
แนะนำให้ใช้ **Co-amoxiclav**

หาก**แพ้**ยาปฏิชีวนะ Penicillin
หรือ **ไม่มี Co-amoxiclav**

เด็ก
(คิดขนาด Amoxicillin)
25-50 มก./กก./วัน แบ่งให้วันละ 3 ครั้ง
(ไม่เกิน 250 มก./ครั้ง)

ผู้ใหญ่
375 มก. วันละ 3 ครั้ง
หรือ 625 มก. วันละ 2 ครั้ง

เด็ก
Co-trimoxazole (คิดขนาด trimethoprim)
8-10 มก./กก./วัน แบ่งให้วันละ 2 ครั้ง
ร่วมกับ Clindamycin 10-25 มก./กก./วัน แบ่งให้วันละ 3 ครั้ง
หรือร่วมกับ Metronidazole 20-30 มก./กก./วัน แบ่งให้วันละ 3 ครั้ง

ผู้ใหญ่
Ciprofloxacin 1 เม็ด วันละ 2 ครั้ง
ร่วมกับ Clindamycin 1 เม็ด วันละ 3 ครั้ง
หรือร่วมกับ Metronidazole 1 เม็ด วันละ 3 ครั้ง

หากมีประวัติ**แพ้** Penicillin
ให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

โดยใช้ **นาน 2 วัน**

หาก**ไม่แพ้**ยาปฏิชีวนะ Penicillin
แนะนำให้ใช้ **dicloxacillin**

เด็ก
25-50 มก./กก./วัน แบ่งให้วันละ 4 ครั้ง
(ไม่เกิน 250 มก./ครั้ง) ขณะท้องว่าง

ผู้ใหญ่
250-500 มก. วันละ 4 ครั้ง ขณะท้องว่าง

นัดทำแผลทุกวัน นาน 3 วัน

ให้คำแนะนำ ไม่ให้แผลโดนน้ำ สังเกตอาการอักเสบ

นัด Follow up ติดตามอาการ 3 วัน

ติดตาม ประเมินผลการรักษา 7 วัน

Erythromycin
- เด็ก: 30-50 มก./กก./วัน แบ่งให้วันละ 4 ครั้ง
- ผู้ใหญ่: 1 เม็ด วันละ 4 ครั้ง

Clindamycin
- เด็ก: 10-25 มก./กก./วัน แบ่งให้วันละ 3 ครั้ง
- ผู้ใหญ่: 1 เม็ด วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร

Roxithromycin
- เด็ก ≤ 40 กก. 5-8 มก./กก./วัน แบ่งให้วันละ 2 ครั้ง ขณะท้องว่าง

- เด็ก > 40 กก. และผู้ใหญ่: 150 mg 1 เม็ด วันละ 2 ครั้ง ขณะท้องว่าง

* พิจารณาให้ dT หรือ TT ร่วมด้วย ในกรณีที่ผู้ป่วยเคยได้รับวัคซีนเข็มสุดท้ายมานานกว่า 5 ปี หรือได้รับวัคซีนไม่ครบ

** พิจารณาให้ rabies vaccine และ rabies immunoglobulin (RIG) ร่วมด้วยเมื่อถูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกัด เช่น สุนัข แมว ค้างคาว หนู ร่วมกับ มีการสัมผัสโรคระดับ 2 (WHO category II) สัตว์กัดหรือข่วนเป็นรอยขีด เป็นแผลถลอก สัตว์เลียบาดแผล หรือ สัมผัสโรคระดับ 3 (WHO category III) สัตว์กัดหรือข่วน มีเลือดออกชัดเจน น้ำลายสัตว์ถูกเย็บหรือบาดแผลเปิด รวมทั้งโดนค้างคาวกัดหรือข่วน

* ให้ Td หรือ TT 1 เข็มเข้ากล้ามเนื้อ โดยให้วัคซีน 3 ครั้ง ในวันที่ 0, 1 เดือนและ 6 เดือน

** สำหรับ rabies immunoglobulin (RIG) ฉีดเร็วที่สุดในวันแรกพร้อมกับการให้วัคซีน ในกรณีที่ไม่สามารถให้ RIG ควรพิจารณาให้ในวันต่อมา แต่ไม่ควรให้หลังวันที่ 7 ของการได้รับวัคซีน (เพราะจะมีผลในการกดภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้นจากการให้วัคซีน) แนะนำให้ฉีด RIG บริเวณที่แผลทุกแผลให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้